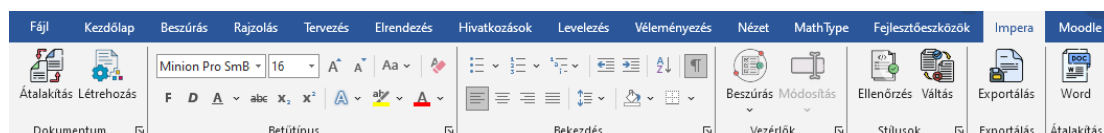

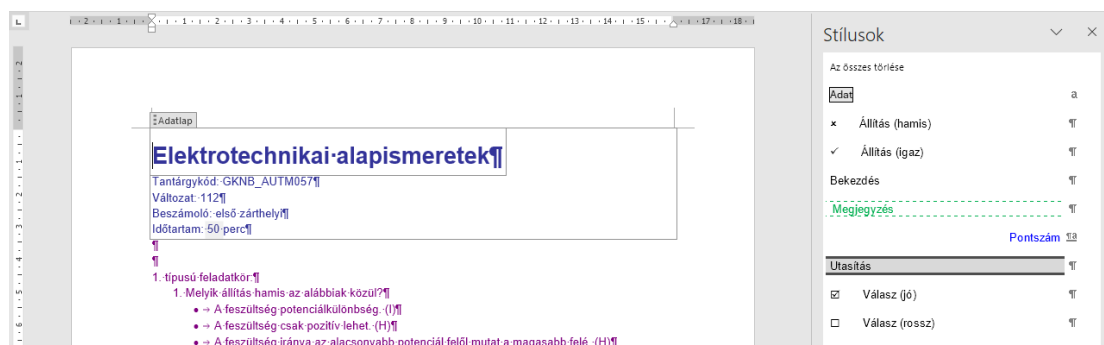
HARMADIK MELLÉKLET

IMPERA BŐVÍTMÉNY

Az Impera bővítmény használatával a példatárat Worddel készítheti el. A szalag tartalmazza az előállításához szükséges formázási parancsokat is, ezért a legtöbb esetben nem kell másikra átváltani.

A dokumentum szövegrészeinek szerepe stílusokkal és tartalomvezérlőkkel adható meg, így a munkálatok első fázisa a megfelelő stílusok elkészítése. Ha egy *Coedu* vagy *Impera* sablon alapján készített dokumentummal dolgozik, válassza az **Átalakítás** parancsot, üres vagy más meglévő dokumentumnál kattintson a **Létrehozás** parancsra!

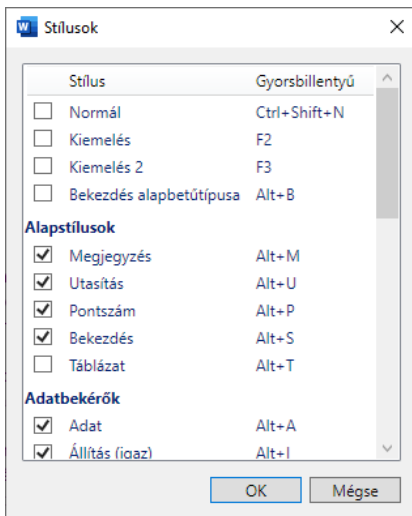

A program elrejti azokat a stílusokat, amelyekre nincs szükség, létrehozza azokat, amelyeket a feladatok készítéséhez használhatunk, majd ezek közül a leggyakrabban használtakat megjeleníti a **Stílusok** panelen. Átalakításnál feltérképezi a régi jelölésrendszerű dokumentum-elemeket, és módosítja azok formázását az új technológiának megfelelően.

MEGJEGYZÉS Ha nem *Coedu* vagy *Impera* sablonnal készült a dokumentum, az **Átalakítás** és a **Létrehozás** parancs ugyanazt eredményezi.

A dokumentum elejére bekerült indigó betűsínű adatlap nem törölhető. Itt adható meg a tantárgy neve és kódja, a változat, a beszámoló megnevezése és az időtartam.

A stílusok megjeleníthetők/elrejthetők a **Stílusok kezelése** ablakkal, de némelyik verziójánál a Word ekkor elrontja a formázási beállításokat, ezért erre a célra jobb megoldást kínál a **Dokumentum** csoport párbeszédpanel-megjelenítő ikonjával előhozható **Stílusok** ablak.

A **Stílusok** panelen azok a stílusok lesznek elérhetők, amelyek előtt pipa van a jelölőnégyzetben. A stílusokhoz a harmadik oszlopban látható billentyűkombinációk vannak hozzárendelve, ezek használatával gyorsabban megformázható a szöveg.

A stílusok beállításai módosíthatók, ha azok nem felelnek meg számunkra. A **Létrehozás** parancs alkalmazásával az eredeti beállítások bármikor visszaállíthatók. A szöveg nyelvi beállítását a *Normál* stílusban célszerű elvégezni. A nyelv a visszaállítással nem módosul.

FONTOS Az átalakítással vagy létrehozással kialakított dokumentum nem sablonon alapul, a munkálatok olyan Worddel is folytathatók, amelyikre nincs telepítve a bővítmény.

FELADATOK KIALAKÍTÁSA

Az egyszerű feladatok egy utasításbekezdéssel, egy vagy több adatbekérő bekezdéssel és egy pontszámbekezdéssel hozhatók létre. Ha a pontszám nincs megadva, akkor az 1 lesz.

▪ Döntse el az alábbi állításokról, hogy azok igazak vagy hamisak!

- ✓ → A-feszültség-potenciálkülönbség.
- ✗ → A-feszültség-csak pozitív lehet.
- ✗ → A-feszültség-iránya az alacsonyabb potenciál felől mutat a magasabb felé.
- ✗ → A-feszültségmérő műszert a terheléssel sorba kötjük.
- ✓ → A-feszültség a W-munka és a Q-töltés hányadosa.

1-pont

Az ábrán látható első bekezdés *Utasítás* stílusú (ALT+U), egy állítás lehet *Állítás (igaz)* vagy *Állítás (hamis)* stílusú (ALT+I, illetve ALT+H), a ✓ vagy ✗ szimbólum alapján ismerhetők fel, a kék betűsínű pontszám *Pontszám* stílusú (ALT+P). A pont szó megadása nem kötelező, a pontszámot balról az első számjegysorozat adja.

STÍLUSOK

A stílusok 5 fő csoportra vannak felosztva. Az elsőbe azok tartoznak, amelyek nem kerülnek az eredménybe vagy használatuk nem kötelező, mert betűformázással is helyettesíthetők. Az alapstílusok többsége szükséges a feladatok elkészítéséhez, ilyen például az *Utasítás* és a *Pontszám*. Az adatbekérők és a feladatleírók az azonos nevű elemek létrehozására használhatók. Az ötödik csoportba egy stílus tartozik, amivel közvetlen kódmegadást végezhetünk.

A felhasználók a feladatok begépelésekor általában nem módosítják a bekezdések stílusát, egy ilyen dokumentum bekezdései a stílusok elkészítése után többnyire ibolyaszínűek lesznek. A szín alapján látjuk, hogy mely szövegrészeket nem formáztuk még meg. A *Normál* stílusú bekezdések nem kerülnek az XML-fájlba, ezért olyan adatok megadására használhatók, amelyek a későbbiekben fontosak lehetnek a feladatok beazonosításában.

ALAPSTÍLUSOK

Megjegyzés • A bekezdés szövege egy megjegyzés csomópont lesz az XML-fájlban.

Utasítás • A feladatok utasításainak bekezdésstílusa. Alap esetben ezzel kezdődik a feladat.

Pontszám • Bekezdés- és karakterstílus a pontszámok megadásához. A külön bekezdésben megadott pontszám az utasítás és a bekezdés közötti adatbekérőkre vonatkozik, beállítása adott esetben bonyolultabb szabályok alapján is történhet. Ha részpontozást kérünk egy nem sorközi elemre, helyezzük el a *mérleg* vagy *arányos* szövegrészeket a bekezdésben, pl.:

3 pont, mérlegpontozás

4 pont, arányosan

A sorközi elemekre a pontszám arányosan oszlik szét. Amennyiben az egy elemre eső pont-rész nem egész, a bekérőket a program összecsatolja, és a pontszámot az elsőre állítja be. Táblázatoknál a soronként történő pontozás kétféle módon állítható be. A *soronként 6 pont* azt jelenti, hogy minden sor 6 pontot ér, a *soronként pontozva 6 pont* viszont 2 sor esetén soronként 3 pontot jelent.

A sorközi bekérők után karakterformázással megadott pontszám az adott bekérőre vonatkozik. Ha sorközi pontbeállítás tartalmazza a *pont* szót, a pontjelzés benne marad a feladat szövegében. Az alábbi két mintából a második törlődik a bekezdésből.

(3 pont)

(4)

Csatoláshoz a pontmegadás nem tartalmazhat számjegyet, de legyen benne a *cs* szövegrész.

csatolt

(cs)

A pontszámok beállítását tartalomvezérlőkkel is elvégezhetjük. A sorközi bekérőknél megadott értéket a program a pontszétosztásnál figyelembe veszi. Ha például három számadathoz összesen 7 pontot állítunk be, és az egyik vezérlőjében 3 pontot írunk elő, akkor a másik kettő mező 2-2 pontos lesz.

Bekezdés • A feladtleíró és az adatbekérőket tartalmazó bekezdések stílusa.

Táblázat • A táblázatok celláinak stílusa. Az azonos háttérszínnel megformázott sorok címsorok lesznek.

ADATBEKÉRŐK

Az adatbekérők felépítése több esetben összetettebb annál, minthogy minden részüket külön stílussal jelöljük, ezért sokszor az egyszerűbb formázást néhány szabállyal egészítjük ki.

Adat • Szöveg, szám vagy dátum bekéréséhez használható betűstílus. Az alkalmazott elemet a program az adat típusa alapján választja ki. Ha az automatikus felismerés nem felel meg, például kettes számrendszerű számot szöveggként kell bekérnünk, akkor a kívánt elemtípus vezérlővel állítható be.

<feladatblokk>

Egy bolt ötféle egykilós-kiszerelesű lisztet árul. Az egyes kiszerelek ára és az elmúlt hónap forgalma a következő volt.

Termék megnevezése	Termék ára (forint)	Eladott mennyiség (darab)
rétesliszt	269	58
Graham-búza liszt	239	42
durum-tészta liszt	369	16
búza finom liszt	229	114
pizzaliszt	254	27

Számítsa ki az alábbi adatokat!

A lisztek árának súlyozatlan számtani átlaga: 272,00±3% (5 pont)

A lisztek árának súlyozatlan szórása: 50,36±3% (5 pont)

A lisztek árának eladott mennyiséggel súlyozott számtani átlaga: 251,00±3% (6 pont)

A lisztek árának eladott mennyiséggel súlyozott szórása: 34,34±3% (6 pont)

A pizzalisztból származó árbevétel a lisztek árbevételének 10,63±3% százalékát teszi ki a (2 pont)

A pizzalisztból eladott mennyiség a lisztek mennyiségének 10,51±3% százalékát teszi ki (2 pont)

A módusz: 229 (3 pont)

Az aszimmetria mérőszáma (A): 0,64±3% (3 pont)

</feladatblokk>

A fenti példában a feladatblokk elem címkéit *XML-kód* stílusú bekezdésekben adtuk meg. A feladatblokkba egy bekezdés, egy táblázat és egy feladat kerül. A feladat egy utasítást és nyolc bekezdést tartalmaz.

A törteket két tizedesjegy pontossággal kérjük be, a 3%-os relatív tűrést a $\pm$ jel után adtuk meg. A módusznál nincs tűrés beállítva, ott csak egy érték fogadható el. A táblázat celláinak stílusa *Táblázat* (ALT+T), az utasításon kivételével a bekezdések *Bekezdés* stílusúak (ALT+S). A pontszámokat adatbekérőnként adtuk meg úgy, hogy azok szövege megjelenjen a feladatlapon.

Állítás (igaz), Állítás (hamis) • Igaz-hamis feladatok állításainak stílusai.

Válasz (jó), Válasz (rossz) • A feleletválasztások válaszlehetőségeinek stílusai. A *Válasz (jó)* stílusú bekezdések (ALT+J) előtt pipát tartalmazó négyzet található, a *Válasz (rossz)* stílusú bekezdések (ALT+R) az üres négyzetről ismerhetők fel.

Az alábbi mintában 4 válaszlehetőséget adtunk meg. Az alapértelmezett beállítások mellett generáláskor a válaszlehetőségek véletlenszerűen keverednek.

▪ Az alábbiak közül melyik személyiségi jog?

☒ → A névviseléshez való jog.

☐ → A tulajdonjog.

☐ → Az örökléshez való jog.

☐ → A szerződési szabadság.

1 pont

A pontszámot az utolsó válasz után kell feltüntetni, amit jelen esetben el is hagyhattunk volna, mivel az 1. A bekérő további jellemzői tartalomvezérlővel állíthatók be.

Forrás, Nyelő • A fogdésvidd bekérő építőelemeinek stílusai. Az alábbi mondatkiegészítésnél a *Bekezdés* stílusú szöveg bézs háttérszínű, *Nyelő* karakterstílussal formázott (ALT+N) szavait kell pótolni. Az utasítás alatti *Forrás* stílusú (ALT+F) bekezdésben további, fel nem használandó szavakat soroltunk fel. A szavak felsorolásához vessző, perjel vagy virgula használható, a program ezek közül a legelőször előfordulót tekinti elválasztójelnek. A nyelőkben az elemek felsorolási szabálya ugyanez. A nyelőkben felsorolt elemek szerepelhetnek a forráselemek között is, a program az ismétlődő elemekből csak egyet tart meg.

▪ Pótolja a hiányzó szavakat!

név, forgó, lehetséges, kibocsátási, ügynöki, tartós, mérleg, pénz, tőzsdei, tartós

A befektetések, értékpapírok **bekerülés** értékét úgy állapítjuk meg, hogy az érték fizetett ellenértékből indulunk ki, aminek **befektetett** eszközök esetén mindig részét képezi a **bizománys** díj és a vásárolt **vétel** opció díja. A befektetett **kamatkozó** értékpapírok esetén viszont nem lehet része a beszerzési árnak az abban megfizetett kamat összege.

5 pont, arányos

A forrásbekezdés megadása nem kötelező. Az alábbi példában olyan elemek is találhatók, amelyeknek része a perjel. Mivel ez elválasztó karakter, két helyen virgulát helyeztünk el a nyelő elején, hogy például a férfiaság/nőiesség egy elem legyen.

▪ Párosítsa a Hofstede által leírt kulturális dimenziókat a meghatározásaikkal!¶

hatalmi-távolság — Azt jelzi, hogy az adott kultúrában milyen mértékben fogadják el a hatalom egyenlőtlen eloszlását, hogyan viszonyulnak a hierarchiához.¶

bizonytalanság-kerülés — Azt mutatja meg, hogy az emberek, hogyan tolerálják az ismeretlent, a váratlan helyzeteket és a kockázatot.¶

kollektívizmus/individualizmus — Azt tükrözi, hogy az emberek inkább a csoportot, a csoportmunkát, vagy az egyént, az egyéni kezdeményezést részesítik előnyben.¶

férfiasság/nőieség — Azt tükrözi, hogy az adott kultúrában melyek a domináns és preferált értékek: a teljesítmény, a kihívások vagy a jó minőségű kapcsolatok és a másokkal való törődés.¶

időorientáció — Azt mutatja meg, hogy a társadalom tagjait inkább a rövid vagy a hosszabb távú gondolkodás jellemzi.¶

arányosan 5 pont¶

Az üres nyelőt egy elválasztó karakter megadásával is jelölhetjük, de a / / vagy | | is elfogadott, ami a szövegben jobban látható.

Rendezés • A rendezendő elemek bekezdésstílus. Az elemek értékét egész számként a bekezdés elején tabulátor előtt adjuk meg. A helyes megoldáshoz az elemeket értékük alapján kell majd nemcsökkenő sorrendbe tenni.

▪ Rakja a műveleteket a végrehajtásuk szerinti sorrendbe! Kezdje a legmagasabb prioritásúval!¶

1 → hatványozás (^)¶

2 → egész-osztás-hányadosa (÷)¶

3 → összeadás és kivonás (+, -)¶

4 → kisebb vagy egyenlő (<=)¶

4 → Like¶

5 → logikai és (And)¶

2 pont¶

A dokumentumban a rendezendő elemeket tetszőleges sorrendben adhatjuk meg, de kisebb a hibalehetőség, ha a feladat készítésekor a jó megoldás szerint látjuk azokat. A feladatlapon a program mindig összekeveri az elemeket.

Relációanalízis • A relációanalízis összetett mondatatinak bekezdésstílus. A tagmondatok igazságértékét és a köztük lévő összefüggést a bekezdés elején tabulátor előtt kell megadni.

▪ Döntse el az alábbi állításról, hogy a tagmondatok tartalma igaz-e, illetve van-e összefüggés a két tagmondat között!¶

iiv → A CAPM szerint a piac a részvény egyedi kockázataért nem fizet kockázati prémiumot, mivel az egyedi kockázat diverzifikációval kiküszöbölhető.¶

2 pont¶

A megoldásban az első betű az első tagmondatra vonatkozik, a második a másodikra, értékük i vagy h lehet. A harmadik betű v vagy n , a tagmondatok közötti összefüggésre utal.

Lenyíló lista • A lenyíló vagy léptető lista karakterstílus (ALT+L), amely a szövegben szürke háttérrel és szaggatott szegéllyel jelenik meg. Az elemek felsorolásához vessző, perjel vagy

virgula használható, a program ezek közül a legelőször előfordulót tekinti elválasztójelnek. A helyes megoldásokat *-gal jelezhetjük az elem elején. Amennyiben nincs csillaggal megjelölt elem, az esőként megadott lesz helyesnek beállítva.

■ Pótolja a hiányzó szavakat!¶

A kettős könyvvizetés teljesítés / profit / cash-flow (vagy eredmény)-szemléleten alapul, azaz figyelembe vesz minden vagyoni és eredményváltozást (gazdasági eseményt) függetlenül attól, hogy pénzmozgás / az adott időszakban történik-e vagy sem.¶

2 pont¶

Az ábrán látható mintában az első listának 3, a másodiknak 2 eleme lesz, mindkettőnél az első elem a helyes megoldás.

Jelölő • A jelölők karakterstílusa, amely a szövegben szürke háttérrel és pontozott szegéllyel jelenik meg. Ha a *Jelölő* stílussal megformázott szöveg *, x vagy X, akkor jelölőnégyzetbe pipát kell tenni a helyes megoldáshoz.

■ Jelölje a gazdasági eseménynél, hogy melyik vagyონrész hogyan változott!¶

Gazdasági esemény	Eszköz		Forrás		Költség		Ráfordítás		Bevétel		Eredmény	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Fizetett kártérítés	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2 pont soronként¶

A fenti mintában a *-ot tartalmazó cellákba kell majd pipát tenni. A megoldás 2 pontot ér, ha pontosan ezt a 3 jelölőnégyzet jelöljük be.

FELADATLEÍRÓK

A feladatok leírásakor legtöbbször bekezdést, táblázatot, illetve ábrát használunk. Az első két elemről korábban már volt szó, az ábrák konvertálása automatikusan történik. A többi feladatleíró elem ritkábban használ, azok stílusai alapesetben rejtve vannak, ha szükség van valamelyikre, azt jelenítsük meg a **Stílusok** panelen.

Cím • Ezzel a bekezdésstílussal címsort hozhatunk létre a feladatlapon.

Felsorolás • A díszpontos felsorolás bekezdéseinek stílusa.

Számozott lista • Számozott vagy betűzött listák elemeinek bekezdésszílusa. Alapesetben a számozás arab számokkal történik, másfajta számozás tartalomvezérlővel állítható be.

Forráskód • A forrásprogramok és kódrészletek bekezdés- és karakterstílusa.

Képlet • LaTeX vagy AsciiMath formátumban megadott képletek karakterstílusa. Az objektumként beszúrt MathType vagy Word OMML képleteket nem kell ezzel a stílussal megformázni, azok konverzióját a program automatikusan elvégzi.

Szószedet • Karakterstílus szószedet készítéséhez. A megformázott szövegrészben tegyük egyenlőségjelet a megmagyarázott kifejezés és a buborékban megjelenő szöveg közé.

☐ → **explicit=kifejtett, nyelvi-kifejezéssel-jelölt** típusátalakítás

Letöltés • Karakterstílus, amellyel letölthető fájlokat adhatunk a feladatlapához. A forrásfájl specifikációját szögletes zárójelben kell megadni. Az alábbi mintán az egyenlőségjel után az `alias` jellemző értéke szerepel, a mentés ezzel az azonosítóval történik.

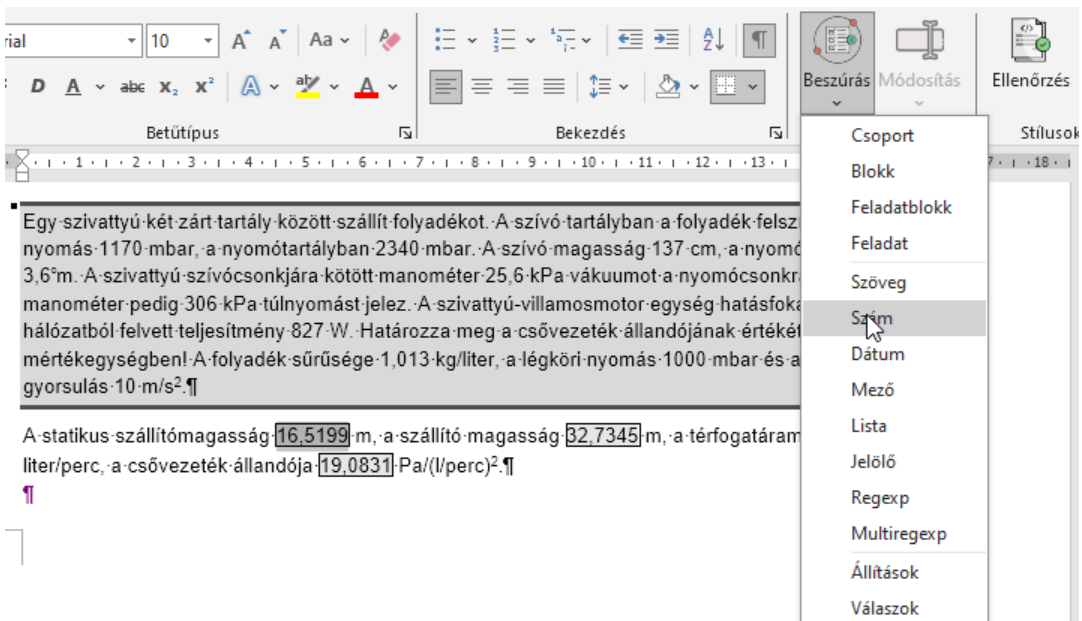
Töltse le a `fgell.p` [matlab/fgell01.p=fgell.p] függvényfájlt, majd hívja meg a `fgell` függvényt az Ön által készített függvénnyel mint paraméterrel:¶

KÖZVETLEN KÓDMEGADÁS

Az *XML-kód* bekezdéssztilussal (ALT+X) XML-kódrészleteket helyezhetünk a dokumentumba. Elsősorban csoportok, blokkok és feladatblokkok készítésére használjuk. A bekezdések a sárga háttérszínről ismerhetők fel, szintaktikai és szemantikai helyességükről nekünk kell gondoskodnunk. Az elhelyezett XML-kód ellenőrzését a **Stílusok** csoport **Ellenőrzés** parancsával végezhetjük el.

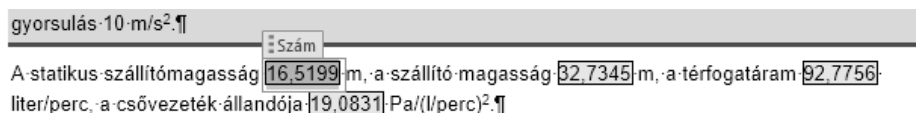
TARTALOMVEZÉRLŐK

A dokumentum megformázásával létrehozhatjuk az elemeket, azonban ahhoz, hogy a jellemzők többségét beállíthassuk, tartalomvezérlőket kell elhelyeznünk. Vezérlő beszúrásához jelöljük ki az adott elem szövegrészét, majd a **Vezérlők** csoport Beszúrás menüjéből válasszuk ki a megfelelő elemet!

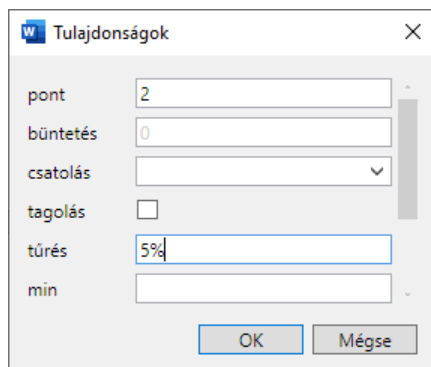

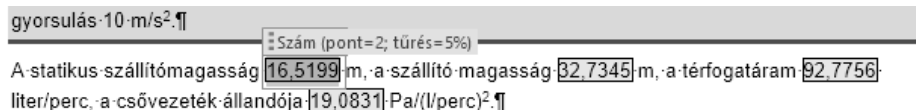
A kijelölt szövegrész körül láthatóvá válik a kiválasztott menüvel megegyező nevű tartalomvezérlő.

Az elem jellemzőit a megjelenő **Tulajdonságok** párbeszédpanelben állíthatjuk be. Az ablak mezőiben az alapértelmezett értékek szürke betűszínűek.

A beállítások elvégzését követően a módosított jellemzők neve és értéke zárójelben jelenik meg a vezérlő neve után.

A Szöveg, Szám, Dátum, Mező, Regexp és Multiregexp vezérlők a **Módosítás** menüvel másik típusra változtathatók. Ha tévesen szűrtünk be egy vezérlőt vagy nincs rá szükségünk, a helyi menü **Tartalomvezérlő eltávolítása** parancsával törölhetjük.